

Plan & Programma **013 PARKEN**

TILBURG

3 PROGRAMMALIJNEN

UITVOERINGSPLANNING

FINANCIËN

Plan & Programma 013 PARKEN

Opgave

Tilburg wil ook in de toekomst een plek zijn waar mensen gezond en gelukkig kunnen wonen, werken en verblijven. Aanpassen aan de verandering van het klimaat, waarbij wateroverlast, hittestress en verdroging worden voorkomen en het zorgen voor voldoende ruimte voor sport, ontmoeten, bewegen en recreëren draagt daar aan bij. Met het Programma 013 Parken geven we uitvoering aan de gezamenlijke opgaven op het gebied van groen, water en klimaatadaptatie. Waarin we de stad in samenhang met de verstedelijking fors vergroenen.

Verantwoording

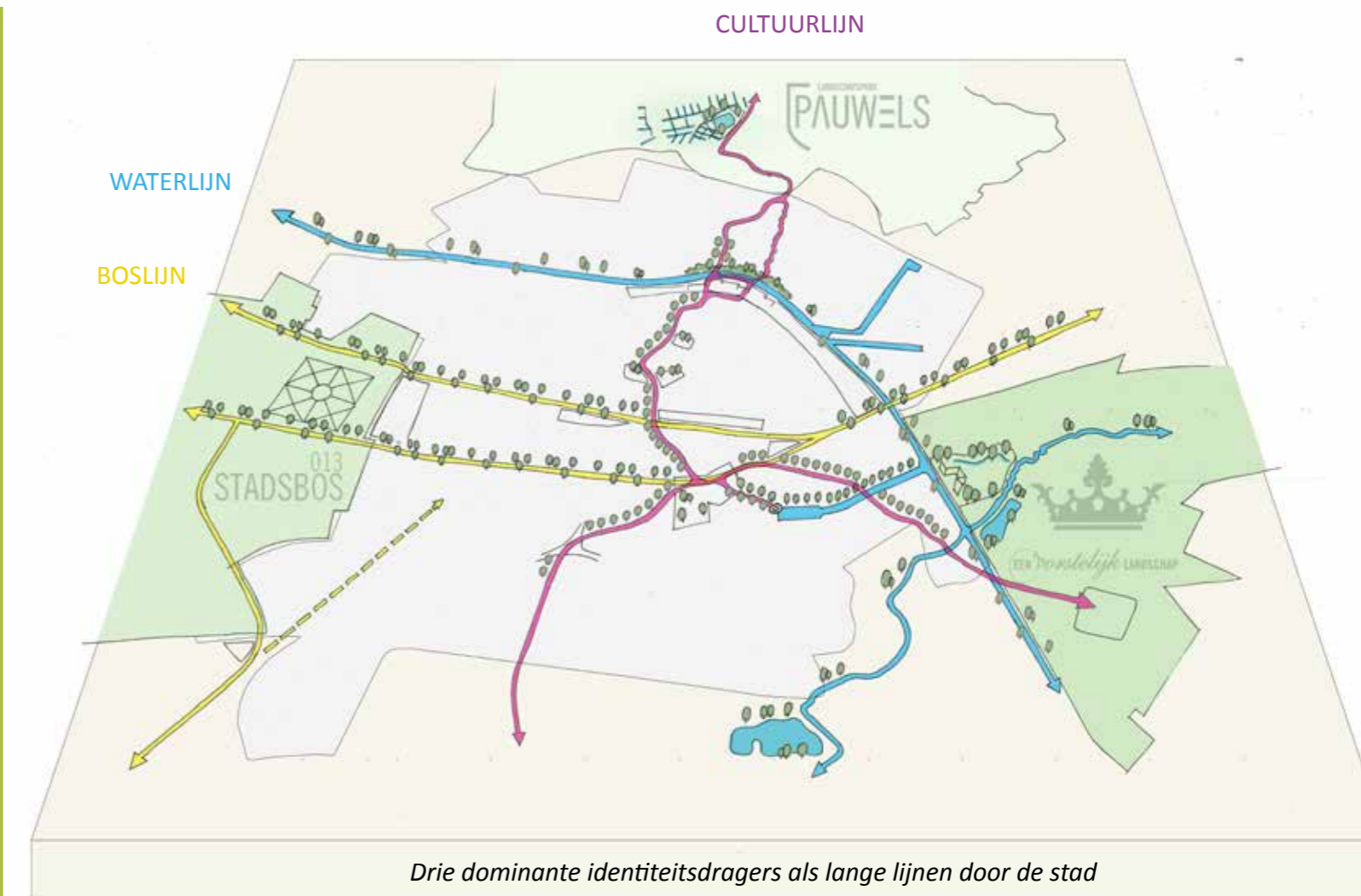
Het Programma 013 Parken is langs verschillende sporen tot stand gekomen. Enerzijds is er gekeken naar de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van Tilburg, waarvoor een aantal ontginningslinten en Frankische driehoeken op de hogere delen van het dekzandlandschap de basis vormen. Anderzijds is gekeken naar de plekken waar op basis van beleidsanalyse de meeste impact gemaakt kan worden. Tot slot is gekeken naar de kansen die zich met name op korte termijn voordoen.

Hoofdstructuur

De hoofdstructuur wordt gevormd door drie dominante lange continue lijnen. Dat zijn structuren die door de eeuwen heen de stad Tilburg in belangrijke mate hebben gevormd en als stedelijk weefsel nog steeds herkenbaar aanwezig zijn. Ze bepalen nog steeds de cultuurhistorische identiteit van de stad. Die structuurlijnen worden nu omarmd en eigentijds ingezet als verbindingen van de binnenstad van Tilburg naar de direct aan de stad grenzende stadsregionale parken het Stadsbos 013, Park Pauwels en Moerenburg-Koningshoeven en visa versa. Ze zijn beschreven als de 'waterlijn', de 'boslijn' en de 'cultuurlijn' en brengen groen, blauw, natuur én sport, spelen en bewegen letterlijk 'tot in het hart van de stad'

PROGRAMMALIJNEN:

- I **NIEUWE (STADS-) PARKEN OP DE HOOFDSTRUCTUUR**
- II **KOELE PARKJES EN PLEKKEN IN HET HART VAN DE WIJKEN**
- III **VERSTERKEN BESTAANDE PARKEN**

NIEUWE (STADS)PARKEN OP DE HOOFDSTRUCTUUR

Opgave Cultuurlijn

De meest herkenbare en belangrijkste noord-zuid verlopende groenblauwe structuurlijn en langzaam verkeerroute verloopt via de historische linten van de Gasthuisring, de Goirkestraat en de Korvelseweg. Het verbindt het hart van de stad naar het noorden met Park Pauwels en naar het zuiden met het landschap van de Oude Leij. Deze structuurlijn verbindt kortom de belangrijk bestaande iconische plekken van de stad; het Wilhelminapark, het De Pontmuseum, de Goirkestraat, het Textielmuseum, het Julianapark, Peerke Donders en het nieuw te ontwikkelen (Beeldenpark) Noorderbos in Park Pauwels. Naar de zuidzijde verbindt de cultuurlijn via de Nieuwlandstraat en het 'Radiopleintje' de Spoorzone met het Louis Bouwmeesterplein(park) en via de Korvelseweg met het Korvelplein en onder de A58 door, via Goirle met de Oude Leij.

Muzentuin - foto Gemeente Tilburg FvdS

Programma

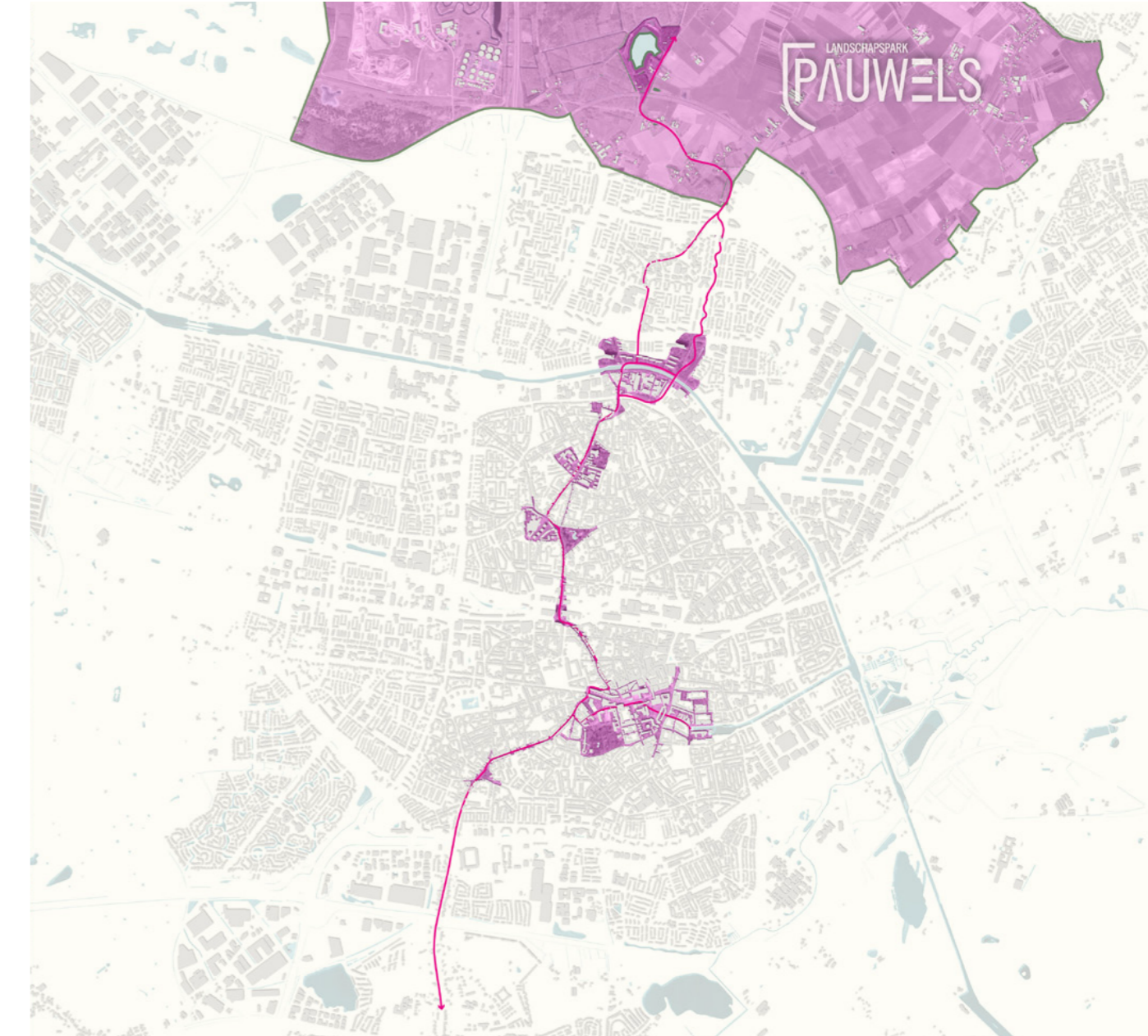
Deze groenblauwe programmering is gekozen op basis van de huidige inzichten, kansen en lopende programma's in de openbare ruimte. Het toevoegen van substantieel groen en water resulteren in kwalitatief hoogwaardige openbare ruimten. Hierdoor krijgt deze structuur extra zeggingskracht en een nieuw elan.

Financiën

De genoemde projecten in de cultuurlijn zijn deze eerste investeringsronde begroot op 10,6 miljoen euro.

Projecten Cultuurlijn

- 1 Louis BouwmeesterPark
- 2 TivoliPark
- 3 Pieter VreedePlein/ Park
- 4 Besterdplein i.c.m. -ring
- 5 Goirkestraat
- 6 Thomas de Beertuin
- 7 Textielmuseum Park
- 8 KanaalzonePark
- 9 BeeldenPark Noorderbos
- 10 Reitsepark
- 11 Aanlegplaats Reeshof
- 12 Bels Lijntje/ knoop Keistoep
- 13 Parkring
- 14 Koopvaardijstraat
- 15 Oude Bredaseweg
- 16 StadsForum
- 17 Korvelseweg
- 18 Spoorzone

‘De cultuurlijn verbindt ondermeer het De Pont Museum, het Textielmuseum, Peerke Donders en de beeldentuin in het Noorderbos met elkaar.’

NIEUWE (STADS)PARKEN OP DE HOOFDSTRUCTUUR

Opgave Boslijn

De belangrijkste oostwest verlopende groenblauwe structuurlijn en langzaam verkeerroute verloopt via de Spoorzone en zuidelijker via de Bredaseweg en vormt de verbinding tussen de binnenstad en het Stadsbos013. Bestaande iconische plekken zijn natuurlijk de Oude Warande, het Wandelbos, Tilburg University en het te ontwikkelen kenniskwartier.

De beeldkwaliteit, programmering en narratief sluiten aan bij de bossfeer van het Stadsbos013, die langs deze lijnen als het ware de stad in wordt getrokken. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de reeds aanwezige structurelementen langs deze lijn; bij de campus van Tilburg University, het Spoorpark-noord, de Oosterwijkse Vennen en de historische verbindinglijnen van de Bredase- en Bosscheweg. Nieuwe programma onderdelen, die aan de boslijn worden toegevoegd, ademen allemaal deze bossfeer.

Villa Vredelust

Programma

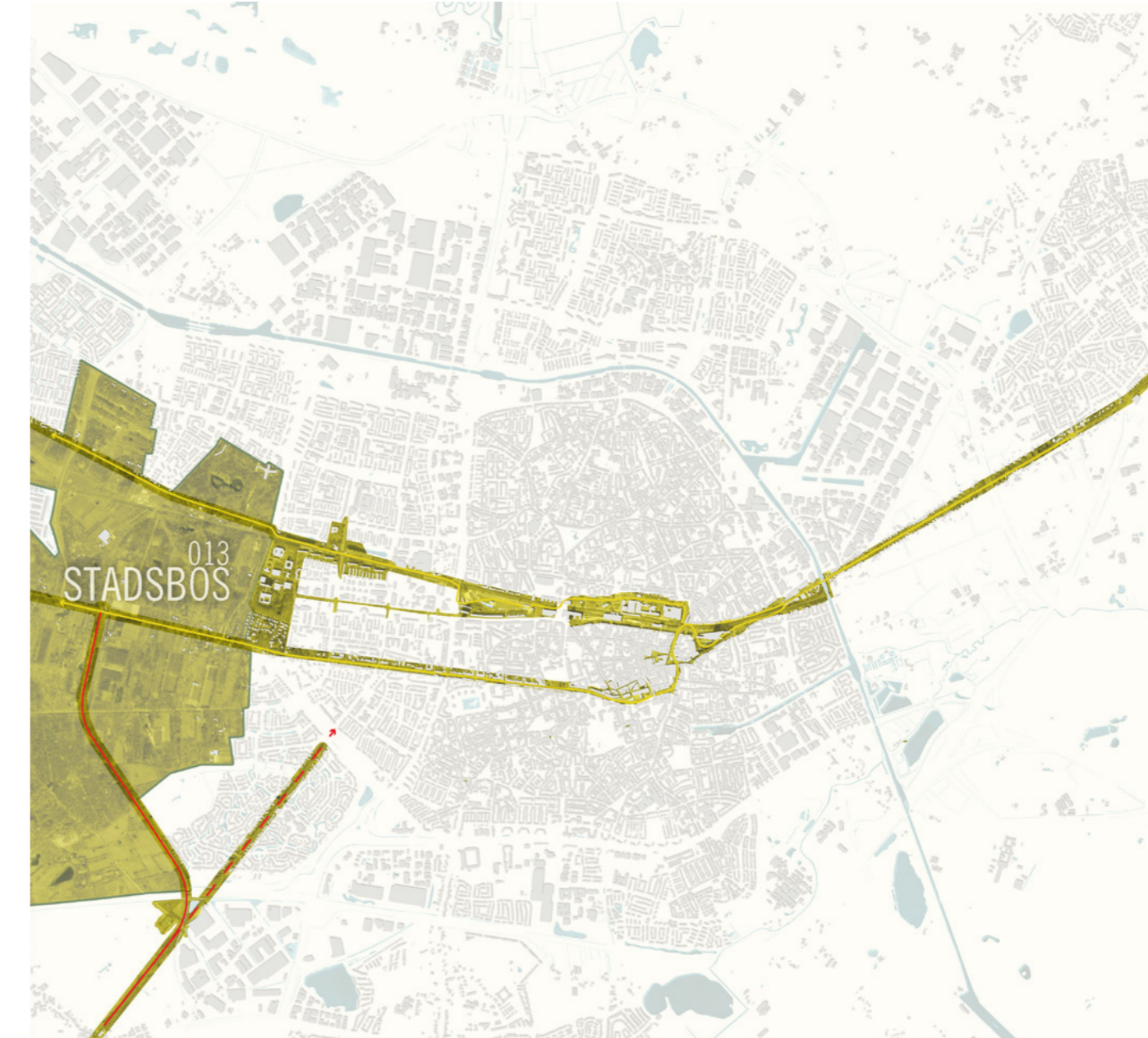
Deze groenblauwe programmering is gekozen op basis van de huidige inzichten, kansen en lopende programma's in de openbare ruimte. Het toevoegen van substantieel groen en water resulteren in kwalitatief hoogwaardige openbare ruimten. Hierdoor krijgt deze structuur extra zeggingskracht en een nieuw elan

Financiën

De genoemde projecten in de boslijn zijn deze eerste investeringsronde begroot op 20,5 miljoen euro.

Projecten Boslijn

- 1 Louis BouwmeesterPark
- 2 TivoliPark
- 3 Pieter VreedePlein/ Park
- 4 Besterdplein i.c.m. -ring
- 5 Goirkestraat
- 6 Thomas de Beertuin
- 7 Textielmuseum Park
- 8 KanaalzonePark
- 9 BeeldenPark Noorderbos
- 10 Reitsepark
- 11 Aanlegplaats Reeshof
- 12 Bels Lijntje/ knoop Keistoep
- 13 Parkring
- 14 Koopvaardijstraat
- 15 Oude Bredaseweg
- 16 StadsForum
- 17 Korvelseweg
- 18 Spoorzone

‘De boslijn ademt wat betreft beeldkwaliteit, programmering en narratief de sfeer van het Stadsbos013 en de Oude Warande.’

Grotto, De Oude Warande

I NIEUWE (STADS)PARKEN OP DE HOOFDSTRUCTUUR

Opgave Waterlijn

Via het Wilhelminakanaal en de Piushaven dringt deze groenblauwe structuur aan de noordoostkant van de stad door tot in de binnenstad. De waterlijn verbindt de iconen van de aanlegplaats in de Reeshof, met het Kanaalzone Park en de Bosschestraat, Moerenburg/ Koningshoeven en via de Piushaven met de Kop van de Piushaven / Koopvaardijstraat / Koningswei.

De beeldkwaliteit, programmering en het narratief van de waterlijn sluiten aan bij de historische industriële en watersfeer van het Wilhelminakanaal en de Piushaven. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de reeds aanwezige structurelementen langs deze lijn; bij de historische industriële panden en havengebouwen en bij de sportieve activiteiten, die er gekoppeld aan het water en de kades langs het water denkbaar zijn. Nieuwe programma onderdelen, die aan de waterlijn worden toegevoegd, ademen allemaal deze industriële en watersfeer.

De Nieuwe Herdgang - foto Joris Buijs

Programma

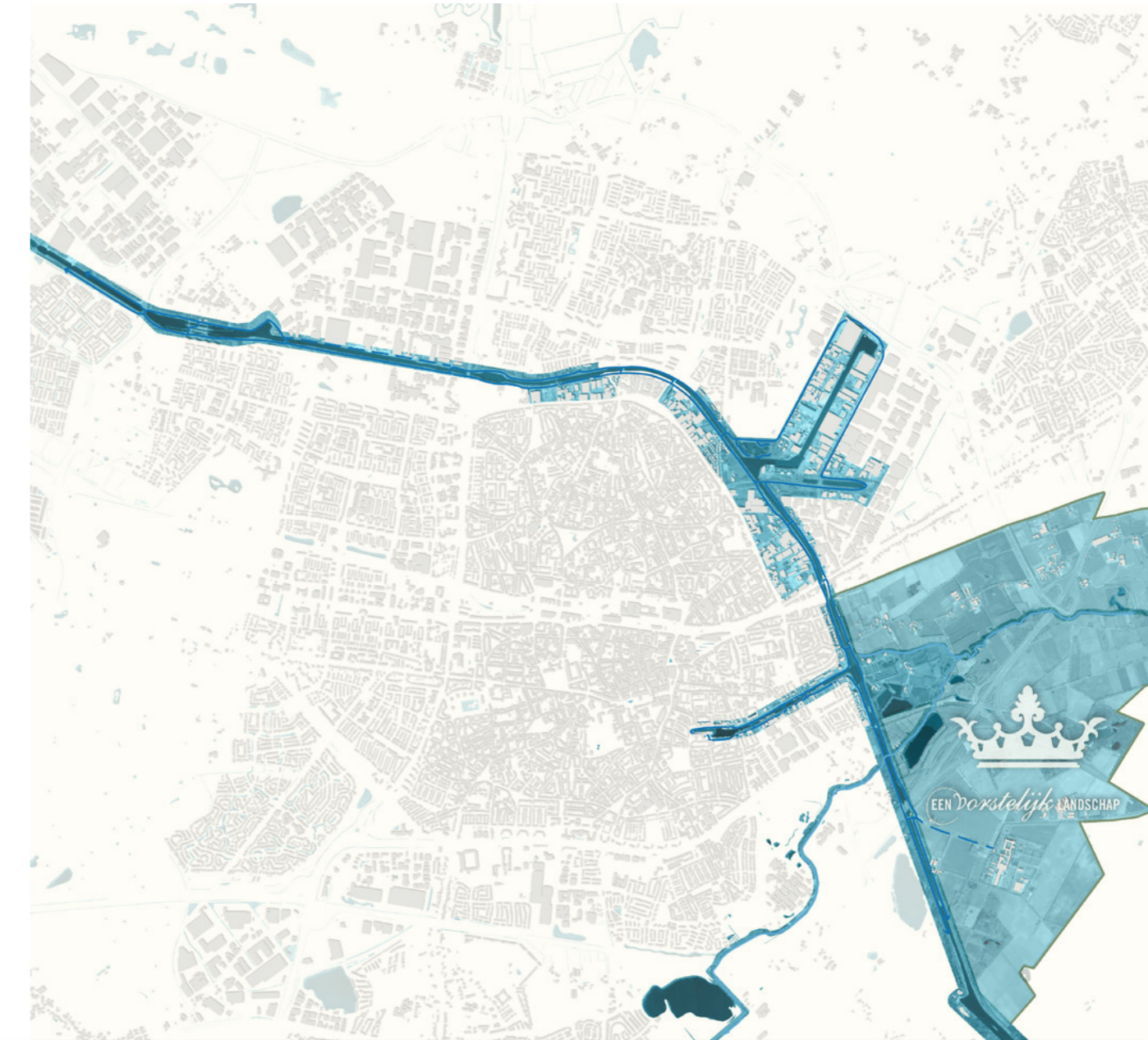
Deze groenblauwe programmering is gekozen op basis van de huidige inzichten, kansen en lopende programma's in de openbare ruimte. Het toevoegen van substantieel groen en water resulteren in kwalitatief hoogwaardige openbare ruimten. Hierdoor krijgt deze structuur extra zeggingskracht en een nieuw elan.

Financiën

De genoemde projecten in de waterlijn zijn deze eerste investeringsronde begroot op 4,1 miljoen euro.

Projecten Waterlijn

- 1 Louis BouwmeesterPark
- 2 TivoliPark
- 3 Pieter VreedePlein/ Park
- 4 Besterdplein i.c.m. -ring
- 5 Goirkestraat
- 6 Thomas de Beertuin
- 7 Textielmuseum Park
- 8 KanaalzonePark
- 9 BeeldenPark Noorderbos
- 10 Reitsepark
- 11 Aanlegplaats Reeshof
- 12 Bels Lijntje/ knoop Keistoep
- 13 Parkring
- 14 Koopvaardijstraat
- 15 Oude Bredaseweg
- 16 StadsForum
- 17 Korvelseweg
- 18 Spoorzone

‘het Wilhelminakanaal vormt het hart van een groene, verkeersluwe zone en verbindt de binnenstad en de Kop van de Piushaven met de Reeshof en Moerenburg.’

II KOELE PARKJES EN PLEKKEN IN HET HART VAN DE WIJKEN

Opgave

Met het maken van een buurtbomenkansenkaart hebben bewoners een stem over de plekken waar groen kan worden toegevoegd en het zorgt voor een grotere betrokkenheid van bewoners bij hun leefomgeving. Zo dragen zij ook bij aan koele ontmoetingsplekken, meer bewegen en groene speel- en ontmoetingsplaatsen. In de Uitvoeringsbrief is al aangegeven dat we zorgen voor aansluiting van het initiatief bij het Programma 013 Parken.

De wijkagenda's geven daarnaast een groslijst van gewenst koele plekken aan in de wijken. Invulling en planning worden nader uitgewerkt in de programmering in nauw overleg met de wijken zelf.

Pius X kerk

Programma

Wat betreft programmering liggen juist in de wijken veel kansen en mogelijkheden om de openbare ruimte te vergroenen. Wijkparticipatie en buurtbomenkansenkaart(en) zijn standaard ingrediënten. Aansturing vindt plaats via Stedelijke Ontwikkeling en het Meerjarenprogramma (MJP).

Financiën

De genoemde projecten in deze 2e programmalijn zijn deze eerste investeringsronde begroot op 3,485 miljoen euro.

Groslijst Wijkagenda's

- 1 Pius X plein
- 2 Regenboogpark
- 3 Groene Campus Reeshof (Glimmemstraat)
- 4 Kanaalzone Reeshof (overkant)
- 5 Omgeving basisschool de Alm
- 6 Scheveningenplein
- 7 Odiliapeelstraat
- 8 Van Delfthof
- 9 Margratenplein
- 10 Edmons Meeliserf
- 11 Vondelplein
- 12 Jan Evertsenstraat
- 13 Ingang wijkcentrum Nieuwe Stede
- 14 Thomas van Kempenstraat
- 15 Kreitenmolenstraat Udenhout
- 16 Postelse Hoeflaan
- 17 Laarveld-Oost
- 18 Waterhoefstraat
- 19 Daendelsstraat
- 20 Dr. Mollerstraat
- 21 Hofje Staringstraat
- 22 Frater Mattheushof
- 23 Piushaven/Barkstraat
- 24 Hoefstraat
- 25 Observantenhof
- 26 Hoek Veldhovenring/Don Sartostraat

Buurtbomenkansenkaart

De Buurtbomen Kansenkaart is letterlijk een kaart waar plekken op komen waar mensen ZELF bomen (en ander groen) mogen planten en onderhouden in de openbare ruimte. Het gaat om de gehele gemeente Tilburg, inclusief dorpskernen (Berkel-Enschot, Udenhout, Biezenmortel) en de tussenliggende buitengebieden. Projecten nader te bepalen

Thomas van Aquinostraat - foto Gemeente Tilburg

III VERSTERKEN BESTAANDE PARKEN

Opgave

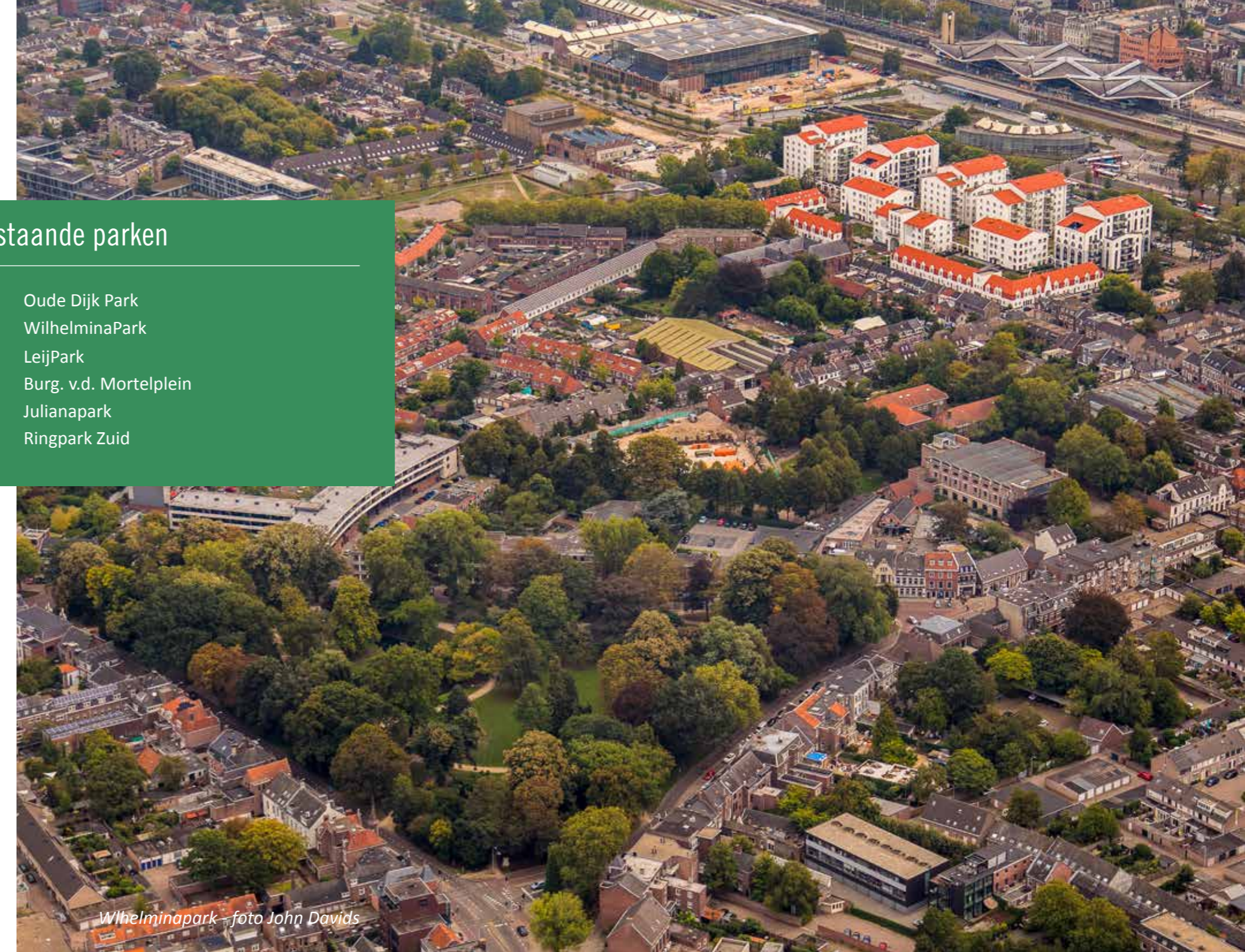
Verschillende bestaande parken die op stadniveau van belang zijn vragen om versterking of revitalisering. Dat gaat om vergroten van de biodiversiteit, om het verbeteren van de (sociale) aantrekkelijkheid of het versterken van de toegankelijkheid. Elk park kent haar intrinsieke motivatie om te worden aangepakt en opgenomen te worden in het programma 013 parken.

Leijpark - foto Gemeente Tilburg TvR

Bestaande parken

- 1 Oude Dijk Park
- 2 Wilhelminapark
- 3 LeijPark
- 4 Burg. v.d. Mortelplein
- 5 Julianapark
- 6 Ringpark Zuid

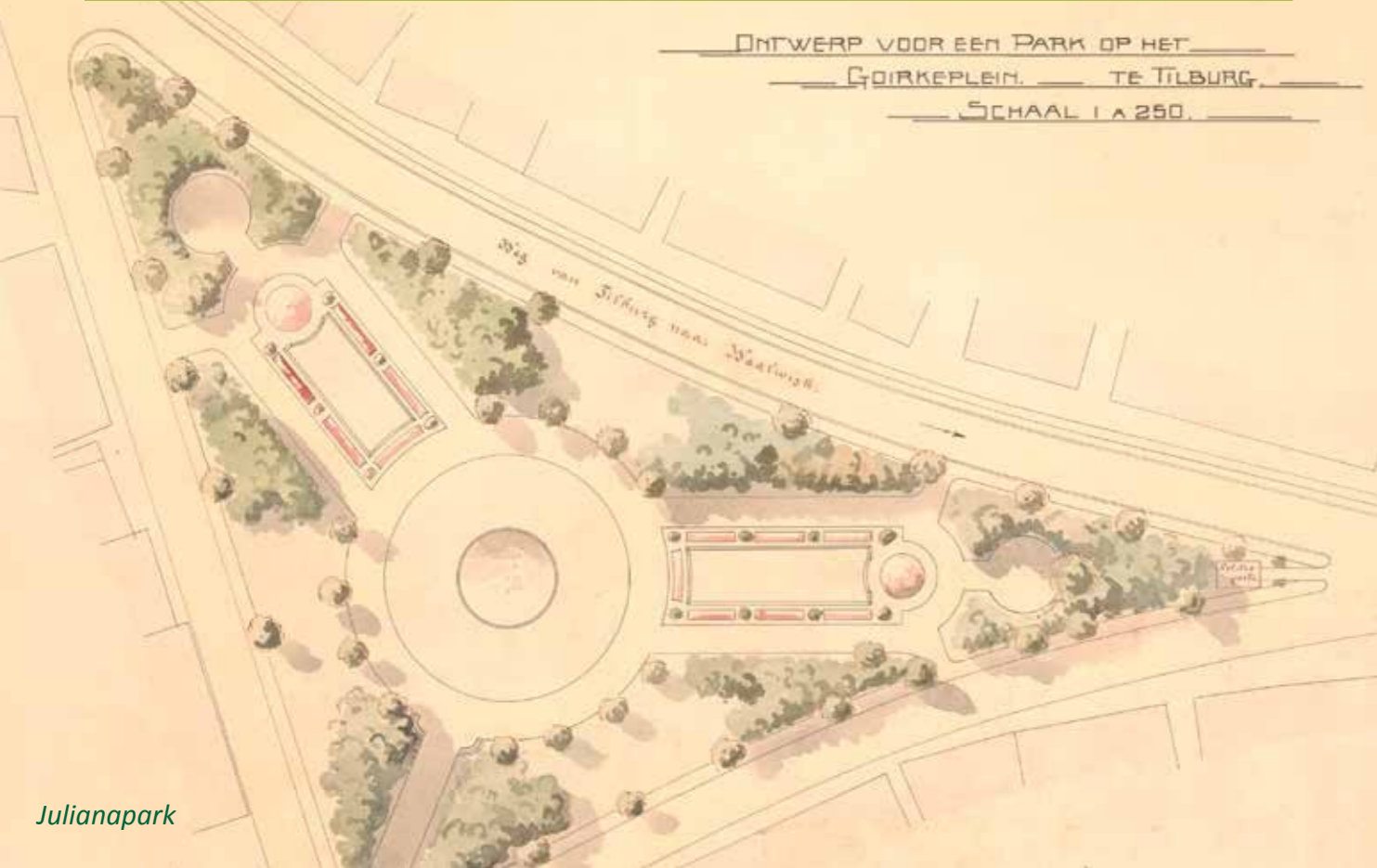
Whelminapark - foto John Davids

Programma

Verschillende bestaande parken en belangrijke groengebieden zijn opgenomen in dit programma. Zij zijn op stadniveau van belangrijke waarde.

Financiën

De genoemde projecten in deze 3e programmalijn zijn deze eerste investeringsronde begroot op 4,750 miljoen euro.

Julianapark

PROGRAMMERING

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
II Inrichten van klein(ere) koele parkjes of plekken in het hart van de wijken						
Buurtbomenkansenkaart						
Projecten nader te bepalen						
Groslijst Wijken						
1 Pius X plein						
2 Regenboogpark						
3 Groene Campus Reeshof (Glimmemstraat)						
4 Kanaalzone Reeshof (overkant)						
5 Omgeving basisschool de Alm						
6 Scheveningenplein						
7 Odiliapeelstraat						
8 Van Delfthof						
9 Margratenplein						
10 Edmons Meeliserf						
11 Vondelplein						
12 Jan Evertsenstraat						
13 Ingang wijkcentrum Nieuwe Stede						
14 Thomas van Kempenstraat						
15 Kreitenmolenstraat Udenhout						
16 Postelse Hoeflaan						
17 Laarveld-Oost						
18 Waterhoefstraat						
19 Daendelsstraat						
20 Dr. Mollerstraat						
21 Hofje Staringstraat						
22 Frater Mattheushof						
23 Piushaven/Barkstraat						
24 Hoefstraat						
25 Bodehof						
26 Observantenhof						
27 Hoek Veldhovenring/Don Sartostaat						
28 Nieuwe bomen stedelijk gebied						
	€ 485.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
I Nieuwe (stads)parken op de hoofdstructuur						
1 Louis BouwmeesterPark						
2 TivoliPark						
3 Pieter VreedePlein/ Park						
4 Besterdplein i.c.m. -ring						
5 Goirkestraat						
6 Thomas de Beertuin						
7 Textielmuseum Park						
8 KanaalzonePark						
9 BeeldenPark Noorderbos						
10 Reitsepark						
11 Aanlegplaats Reeshof						
12 Bels Lijntje/knoop Keistoep						
13 Parkring						
14 Koopvaardijstraat						
15 Oude Bredaseweg						
16 StadsForum						
17 Korvelseweg						
18 Spoorzone						
	€ 665.000	€ 1.200.000	€ 1.700.000	€ 3.400.000	€ 3.400.000	€ 3.400.000

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
III Versterken of revitaliseren bestaande parken						
1 Oude Dijk Park						
2 WilhelminaPark						
3 LeijPark						
4 Burg. v.d. Mortelplein						
5 Julianapark						
6 Ringpark Zuid						
	€ 350.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
TOTAAL drie programmaliijnen	€ 1.500.000	€ 2.500.000	€ 3.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000	€ 5.000.000

foto: Gerdien Wolthaus Paauw

Colofon

Tekst

Gemeente Tilburg - Paul van Hoesel, Petra Mackowiak, Ellen Verlaan

Ontwerp

Gemeente Tilburg, afdeling Communicatie #23.157

Foto's

Gemeente Tilburg

Februari 2023

inspiratie: MTD Landschapsarchitecten

